

De nya vårdlagarna i Finland.

Senaste första januari var en bemärkelsedag på samhällsvårdens område i Finland. Då trädde nämligen de den 17 januari 1936 stadfästa lagarna om samhällsvård: lagen om barnskydd, lagen om alkoholister och lagen om lösdrivare samt även lagen om kommunal vårdnämnd, i kraft.

Riksdagen har redan för mera en trettio år sedan uttalat som sin uppfattning, att å samhällets vägnar borde, utom det som göres på grund av lagstiftningen om fattigvård, åtgärder vidtagas till förmån för vissa grupper av det växande släktet, vilka för att undgå att råka under skadligt inflytande behöva jämte och utom det som hemmet och skolan kunna giva, hjälp och skydd av samhället. Efter flere skeden bragtes saken år 1934 på hösten slutligen så långt, att regeringen överlämnade till riksdagen en proposition till lag om barnskydd. Den huvudsakliga avsikten med lagen är, att bereda samhällsvård åt sådana barn, vilka utan denna åtgärd utsättas för faran av dålig vård eller sedlig förvillelse. Lagen stöder sig på den allmänna principen, att givandet av samhällskydd och -vård åt barn och unga personer närmast ankommer å kommunerna, under ledning och uppsikt av statsmyndigheterna, samt å de statsinrättningar, om vilka särskilt stadgas.

Med barn avses i lagen sådan person, vilken icke fyllt sexton år, och med ung person sådan, som fyllt sexton men icke aderton år. Den kommunala vårdnämnden skall vidtaga i lagen omförmälda åtgärder, om barn är i behov av samhällsvård av orsak,

a) att barnets föräldrar äro döda eller hava övergivit detsamma;

b) att barnet i följd av kroppslig sjukdom, andesvaghet, sinnessjukdom, abnormitet, vanförhet eller annat dylikt lyte erfordrar sådan särskild vård och uppfostran utom hemmet, som det ej genom föräldrarnas försorg eller anorledes kan erhålla;

c) att föräldrarna på grund av sjukdom, oförstånd, dryckenskap eller av andra sådana orsaker eller förhållanden ej bereda barnet nödig vård och uppfostran och detsamma icke heller annars ägnats omvårdnad;

d) att barnet misshandlas i sitt hem eller där hotas av annan fara till liv, hälsa eller sedlighet; eller

e) att barnet genom eget eller föräldrarnas förvållande bryter mot statganden givna för barnets skyddande mot olämplig förvärvsverksamhet eller försummar skolgång jämlikt lagen om läroplikt eller genom sitt uppförande bryter mot skolans ordning och icke genom skolans disciplinära medel låter sig rälta.

Nämnden skall likaså vidtaga åtgärder beträffande barn eller ung person, som begått straffbar handling, varå åtal eller straff ej i anseende till barnets ålder eller av annan orsak följt, eller som bettlar eller i övrigt befinnes vara lösdrivare eller anträffas berusad utan att gentemot barnet eller den unga personen i lagen om alkoholister stadgade åtgärder böra vidtagas.

Barn, vars föräldrar dött eller som av dem övergivits samt vars vård och uppfostran på grund av medellöshet äventyras, skall av vårdnämnden omhändertagas. I andra förenämnda fall skall nämnden, efter omständigheterna, vidtaga någon eller några av följande åtgärder:

a) där orsaken till barnets eller den unga personens otillfredställande vård eller andra missförhållanden befinnes vara hemmets medellöshet, handlägga saken såsom fattigvårdsärende;

b) tilldela barnet, den unga personen eller föräldrarna varning inför nämnden eller på annat lämpligt sätt;

c) med föräldrarnas begivande i sin vård tillsvidare omhändertaga barnet eller den unga personen;

d) giva föreskrift om barns eller ungs persons hållande i lämplig sysselsättning eller om anlåtande med avseende å denna av anstalt, som understöder och kompletterar hemmets uppfostran eller vidtagande av annan sådan åtgärd, som för dess fysiska, andliga och sedliga vård erfordras; eller

e) för barnet eller den unga personen förordna skyddsövervakare, vilken åligger, att noga följa med den övervakades levnadsförhållanden, hava tillsyn över och leda hans uppförande, med råd och dåd bistå föräldrarna i avseende å den övervakades vård och uppfostran samt tillse, att de uppfylla sina skyldigheter gentemot barnet.

Finner vårdnämnd nämnda åtgärder ej vara tillfyllest eller har ej skyddsupsikten lett till avsett resultat, skall nämnden söka att med barnets eller den unga personens föräldrar eller förmyndare träffa skriftligt avtal, varigenom barnet överlämnas i nämndens vård för att utom hemmet uppfostras. Kommer avtal icke till stånd, skall vårdnämnden besluta, huruvida barnet eller den unga personen skall av nämnden för vård omhändertagas. Dylikt beslut bör underställas socialministeriets fastställelse. Över ministeriets beslut kan besvär anföras hos högsta förvaltningsdomstolen. Prövar vårdnämnden, att verkställighet av dess beslut icke utan fara kan uppskjutas, har nämnden rätt att förordna, att beslutet utan hinder av hemställan skall omedelbart verkställas.

Har barn eller ung person av vårdnämnd omhändertagits, skall nämnden draga försorg om dess placering i enskilt hem, i barnhem eller i uppfostringsanstalt. Barn eller ung person bör beredas omsorgsfull vård och uppfostran, undervisning, varom stadgas i lagen om läroplikt, amt lämplig undervisning i något yrke eller för någon

verksamhet, i främsta rummet sådan, för vilken barnet eller den unga personen har särskild fallenhet. Barnskyddsanstalter äro statens allmänna uppfostringsanstalter samt sådana av kommuner eller enskilda upprätthållna anstalter, som socialministeriet för ändamålet godkänt. Enskilda barnhem, barnträdgårdar, barnkrubbor m. fl. övervakas såväl av vårdnämnden som av myndighet, som av socialministeriet därtill förordnats.

Förenämnda skyddsåtgärder upphöra när barnet fyllt sexton år, senast vid uppnådd tjugett års ålder. Har ung person ingått äktenskap, upphöra beträffande honom skyddsåtgärderna.

I lagen ingå även stadganden om övervakning av vården av fosterbarn och om skydd av barn mot olämplig förvärvsverksamhet. Barn få icke uppträda såsom kringvandrande sångare, musikanter, dansare eller akrobat, ej heller utöva annan därmed jämförlig förvärvsverksamhet. Utan vårdnämnds samtycke får barn icke idka mångleri eller annan därmed jämförlig verksamhet på offentlig plats, för så vitt det ej är fråga om tillfällig försäljning av naturprodukter, som av barnet eller medlem av barnets hem insamlats eller odlats. Barn eller ung person av kvinnligt kön får icke utan vårdnämndens begivande betjäna allmänheten å hotell, restaurang, kafé eller annat därmed jämförligt offentligt ställe, såframt ej detta sker under omedelbar uppsikt av föräldrar eller förmyndare.

I lagen om barnskydd finnes utom vissa stadganden om straff, för att göra lagstadgandena effektivare, ytterligare stadgat att, om präst, församlingsföreståndare, skollärare, läkare, barnmorska, polis eller kommunal myndighet erfar, att någon är i behov av barnskydd, bör denne ofördröjligen anmäla därom hos vårdnämnden. Dylik anmälan är jämväl varje annan medlem av kommunen berättigad att göra.

Över vårdnämndens beslut får besvär anföras dels hos socialministeriet, dels hos landshövdingen. Över landshöv-

dingens beslut anföres besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.

Redan under ständslandtdagarnas tid, vid sekelskiftet, väcktes motioner om vård av alkoholister. Ett komitebetänkande i saken blev färdigt för mera än tio år sedan. Enligt den nya lagen om alkoholister skall, för att återföra person, som för ett onyktert leverne, till ett nyktert och ordentligt levnadssätt åtgärder vidtagas i syfte att bereda honom vård, därest han till följd av dryckenskap:

1) är farlig för sig själv eller för annans personliga säkerhet eller uppträder på ett för omgivningen uppenbart störande eller förgelseväckande sätt; eller

2) uraktlåter att underhålla och vårda de personer, om vilka han enligt lag är skyldig att draga försorg, eller faller honom närstående till last eller blir i behov av fattigvård.

Samma lag gäller om person, som för ett onyktert leverne, under senast förflutna tolv månader på grund av fylleri tre eller flere gånger omhändertagits av polisen.

Alkoholist hör med ändamålsenliga och lämpliga medel bistås och handledas för återförande till ett nyktert och ordentligt levnadssätt, uppmanas, att frivilligt söka vård å lämplig anstalt o. s. v. Har det visat sig, att nämnda åtgärder icke äro tillfyllest, eller är det annars uppenbart, att sagda åtgärder äro därtill otillräckliga, ställes alkoholisten under nykterhetsuppsikt eller intages i alkoholistanstalt.

Person, som förklarats underkastad nykterhetsuppsikt, är skyldig att:

1) noggrant iakttaga beträffande hans boningsort, bostad, arbetsplats eller arten av hans arbete givna föreskrifter och anvisningar;

2) regelbundet lämna uppgift om sin bostad och arbetsplats;

3) fullständigt avhålla sig från förtäring av rusdrycker

samt undvika sällskap, i vilket han kan utsättas för frestelse att förlära sådana; samt

4) underkasta sig undersökning och vård av läkare.

Nykterhetsuppsikt kan inställas efter sex månader, på grund av synnerliga skäl även tidigare, men kan även förlängas till högst tre år.

Har nykterhetsuppsikt visat sig vara otillräcklig för återförande av alkoholist till ett nyktert och ordentligt levnadssätt, kan han intagas i allmän alkoholistanstalt. Även utan föregående nykterhetsuppsikt kan förordnande om intagande i allmän alkoholistanstalt meddelas beträffande sådan alkoholist, som är farlig för sig själv eller för annans personliga säkerhet, därest hans vård på annat sätt icke kan säkerställas. Förordnande om intagande i anstalt kan, utan föregående nykterhetsuppsikt, meddelas beträffande varje annan alkoholist, ifall det är uppenbart, att han utan vård å anstalt icke kan återföras till ett nyktert och ordentligt levnadssätt.

Allmänna alkoholistanstalter äro av staten för vård av alkoholister upprätthållna anstalter samt sådana av kommuner eller enskilda upprätthållna anstalter eller avdelningar vid dem, vilka av statsrådet godkänts såsom allmänna alkoholistanstalter. Anstalterna äro underkastade socialministeriets överinseende. Person, om vars intagande i allmän alkoholistanstalt förordnats, kvarhållas där ett år, recidivister intill fyra år. Person, som frivilligt sökt vård å alkoholistanstalt, kan där kvarhållas under den avtalade tiden, dock högst två år. Villkorlig utskrivning kan förekomma. Beslut härom fattas av anstaltens styrelse, men även socialministeriet eger rätt därtill. Den utskrivne är under den återstående tiden underkastad nykterhetsuppsikt, minst under sex månaders tid.

Uppsikten över och övervakningen av alkoholister i kommun ankommer på vårdnämnden. Polismyndighet bör om varje såsom drucken anträffad person göra anmälan hos vårdnämnden. Frågor angående förordnande om nyk-

terhetsuppsikt avgöras av vårdnämnden samt om intagning av alkoholist i allmän alkoholistanstalt av landshövdingen. Framställning om förordnande om alkoholists ställande under nykterhetsuppsikt eller till intagning i allmän alkoholistanstalt kan göras av polischef eller alkoholists nära anhöriga eller förmyndare samt likaså, om det gäller intagning i allmän anstalt, av vårdnämnden. Framställningen bör åtföljas av utlåtande av läkare. Med anledning av framställningen skall den som saken angår höras. Landshövdingen kan även förordna om anställandet av vittnesförhör inför domstol. Om alkoholisten är farlig, kan han förordnas att förvaras å allmän alkoholistanstalt, i fängelse eller annan inrättning intill dess ärendet avgöres.

Över beslut av vårdnämnd, som beröra ställande under nykterhetsuppsikt, förlängande av denna eller åt den under uppsikt ställda givna föreskrifter, som inskränka hans frihet, får besvär anföras hos landshövdingen. Över landshövdingens beslut, som angår förordnande om intagande i allmän alkoholistanstalt får besvär anföras hos högsta förvaltningsdomstolen.

Kostnaderna för person som förordnats att intagas i allmän alkoholistanstalt bestridas till $\frac{2}{3}$ av staten och till $\frac{1}{3}$ av kommunen. Kommunens andel kan kommunen uppbära av den person som förordnats till intagning i anstalt eller av den som är skyldig att försörja honom. Om alkoholists farlighet varit orsaken till hans förordnande om intagning i anstalt, bestrider staten samtliga kostnader.

Myndighet å vilken alkoholistvärden ankommer, bör hemlighålla vad den i sin verksamhet erfarit.

Vid lösdriveri fästes i Sverige—Finland redan tidigt uppmärksamhet. Man strävade främst, att preventivt förebygga den fara, som förorsakas av samhällets sysslolösa och meddellösa medlemmar. Jordegarena och -arrendatorerna samt de som innehade egendom, motsvarande ett års uppehälle, voro fria, självständiga män, likaså medlemmarne av deras

familj. Övriga samhällsmedlemmar måste underkasta sig inskränkning i sin frihet; dem ålåg tjänstetvång. De voro tvungna, att taga tjänst hos jordegare eller andra fria män. På 1500-talet ändrades detta tjänstetvång till skyldighet att anskaffa anställning. Statens fördel fordrade, utom för trygghandlet av allmän ordning och säkerhet, i synnerhet med hänsyn till den enskildas skattebetalningsförmåga, att alla konungens undersåtar arbetade i lagliga näringar, som staten sökte befordra. Man började även överföra lösdrivare till arbete i kronans bergverk samt å konungens slott och gårdar. Vid allmänt uppbåd uttogos även lösdrivare till soldater. Vid sidan av de förebyggande åtgärderna hade sålunda relativt tidigt uppstått tvångsåtgärder, tvångsarbete och krigstjänst. På grund av att man icke kunde upprätta tillräckligt med allmänna arbetsinrättningar och s. k. hospital avsedda för sjuka och svaga lösdrivare, nödgades man insätta lösdrivare, vilkas antal i synnerhet under 1700-talet på grund av de stora krigen tilltagit, även i fångelserna bland vanliga brottslingar.

I Finland förblevo förhållandena efter skilsmässan från Sverige i början av 1800-talet i huvudsak likadana som tidigare. Först då landtdagens lagstiftningsverksamhet på 1860-talet ånyo upplivades, togs det även itu med frågan om lösdriveri. I lagen om lösdriveri av år 1865 ställde man sig i princip på en annan ståndpunkt. Person, som saknade egendom och utkomst, förklarades icke utan vidare för lösdrivare, ifall han icke kunde bevisas göra sig skyldig till ett vanartat lättingsliv. Enligt den ända till nyss gällande lagen av den 2 april 1883 skulle som lösdrivare den vara att betraktas, som utan att ega bergning av egna tillgångar eller genom annans vårdnad, sysslolös stryker omkring och för ett osedligt och vanartigt levnadssätt.

Den nya lagen om lösdriveri utvidgar betydligt begreppet lösdrivare och sålunda lagens räckvidd i kampen mot associalet leverne.

Lagen förklarar för det första för lösdrivare sådan ar-

betsför person, som sysslolös, utan tillräckliga medel till sitt uppehälle, stryker omkring från ort till ort, där ej omständigheterna ådagalägga, att han söker arbete. Men nytt och synnerligen viktigt med avseende å sin betydelse är det andra kännetecknet. Lagen betraktar nämligen som lösdrivare sådan arbetsför person, som, fast han icke stryker omkring, har för vana att sky arbete och för den skull kommer i behov av fattigvård eller blir en övermäktig börda för annan person och sålunda uppenbarligen utsätter denna för fara att råka i behov av fattigvård för sig själv eller för den, om vilken han enligt lag äger draga försorg. Lösdrivare är enligt lagen även person, som har för vana att tigga eller använda annan till tiggeri eller som tillåter, att i hans vård befintlig person under aderton år tigger. Slutligen förklarar lagen för lösdrivare person, fastän han vore förmögen, som, genom att vanemässigt förskaffa sig inkomst på ett mot god sed stridande sätt och genom sedligt förkastliga medel eller som genom sitt levnadssätt i övrigt medför uppenbar våda för allmän ordning, säkerhet eller sedlighet. Såsom lösdrivare behandlas icke person under aderton år, ej heller sinnessjuk, sinnesslö eller sinnessvag. Om sådan person bör vederbörande myndighet taga vård på sätt särskilt stadgas.

Tillsynen över och övervakningen av lösdrivare ankommer å polismyndigheterna och den kommunala vårdnämnden. Polisman bör anhålla person, som på sannolika skäl misstänkes vara lösdrivare, och ofördröjligen befordra honom till polischefen för undergående av förhör. Vid förhör skall i tillämpliga delar lända till efterrättelse vad om förhör av för brott misstänkt är stadgat. En representant för vårdnämnden bör i allmänhet härvid vara närvarande. Framgår vid förhöret, att den anhållna bör anses såsom lösdrivare, skall polischefen, sedan han, där skäl till häktning ej föreligger, försatt den anhållna på fri fot, utan dröjsmål anmäla saken till vårdnämnden.

Finner polischef av vad vid förhöret framgått, att vård-

och understödsåtgärder icke medföra avsedd verkan, eller har den anhållna under förloppet av de senaste två åren varit intagen i arbetsanstalt eller hållits i tvångsarbete eller undergått frihetsstraff eller är han okänd och vägrar uppgiva namn eller hemort eller finnes grundad anledning misstänka, att de av honom angående dessa omständigheter lämnade uppgifterna äro falska och kunna dessa omständigheter icke genast på annat sätt utredas, skall polischefen häkta den anhållna och ofördröjligen befordra ärendet till landshövdingens handläggning. Landshövding eller polischef kan förordna, att den, som häktats såsom lösdrivare, skall under den tid undersökningen pågår, förvaras i arbetsanstalt eller annan kommunal anstalt, därest på sannolika skäl kan antagas, att den häktade icke söker undandraga sig den påföljd, som enligt denna lag kan följa.

Landshövding bör utan dröjsmål handlägga ärende rörande lösdrivare, samt, där skäl därtill föreligger, förhåra häktad lösdrivare samt införskaffa läkareutlåtande angående hans hälsotillstånd och arbetsförmåga, så ock vid behov ytterligare utredning i saken. Landshövding kan förordna om verkställande av vittnesförhör inför domstol, där sådant finnes nödigt.

Lösdrivare bör av vårdnämnden, där det anses ändamålsenligt, tilldelas varning samt därjämte

1) förhjälpas att frigöra sig från en ogynsam omgivning samt att förskaffa sig lämplig bostad eller arbetsplats;

2) befordras till sin hemort för att där undergå behandling;

3) bispringas för erhållande av sjukhus- eller annan vård, därest han är i behov av sådan; samt

4) genom andra lämpliga medel stödas och ledas till ett ordentligt och hederligt levnadssätt.

Om det är uppenbart, att nämnda åtgärderna icke äro tillräckliga kan lösdrivare av vårdnämnden ställas under lösdriveriövervakning. Den, som står under lösdriveriövervakning, bör följa de anvisningar, som meddelats beträff-

fande hans levnadssätt, boningsort, bostad eller förvärvs-
verksamhet. Lösdriveriövervakning varar 1—2 år, men kan
upphävas före fastställd tid, om sannolikt är, att den över-
vakning underställda även utan övervakning kommer att
föra ett ordentligt och hederligt liv. Övervakning kan dock
icke utan synnerligt skäl upphävas, innan den varat sex
månader.

Har lösdrivare icke medelst lösdriveriövervakning kunnat
återföras eller är det uppenbart, att han icke medelst sådan
kan återföras till ordentligt och hederligt levnadssätt, eller
är lösdrivare, för vars vårdande på annat sätt säkerhet ej
förefinnes, till fara för sig själv eller för andras personliga
säkerhet eller till uppenbar våda för allmän ordning eller
sedlighet, skall landshövdingen förordna om lösdrivares
intagning i arbetsanstalt eller hållande i tvångsarbete. Lös-
drivare, som befunnits varaktigt oförmögen till arbete kan
icke förordnas att intagas i arbetsanstalt eller att hållas i
tvångsarbete, utan skall om honom tagas vård på sätt i
lagen om fattigvården är stadgat.

Arbetsanstalt är en för vården av lösdrivare av staten
inrättad anstalt eller sådan kommunal eller privat anstalt
eller dess avdelning, som av socialministeriet godkänts så-
som arbetsanstalt för lösdrivare. Arbetsanstalterna äro un-
derställda socialministeriets överinseende. Den lokala led-
ningen och vården av arbetsanstalt ankommer på dess
föreståndare och direktion. I arbetsanstalt bör lösdrivare
vårdas intill des grundad anledning finnes att antaga, att
han kommer att föra ett ordentligt och hederligt liv, likväl
högst ett år eller, därest han under loppet av de närmast
föregående fem åren till följd av lösdriveri redan vårdats
i arbetsanstalt eller under samma tid hållits i tvångsarbete,
högst tre år.

Tvångsarbetsanstalterna äro för utförande av tvångsar-
bete av staten inrättade och ordnade anstalter. Såsom
tvångsarbetsanstalt kan av statsrådet godkännas jämväl
arbetsanstalt eller dess avdelning. Tvångsarbetsanstalterna

stå under justitsministeriets högsta ledning och inseeende. Den lokala ledningen och vården ankommer på anstaltens föreståndare och direktion. Den, som ålagts tvångsarbete, skall hållas däri två år. Är det på grund av tvångsarbetares levnadssätt eller hans uppförande uppenbart, att han, därest han efter förloppet av två år frigives från tvångsarbetet, icke kommer att försörja sig på hederligt sätt och ej heller i övrigt föra ett arbetsamt och ordentligt liv, kan tvångsarbets tiden för honom förlängas med högst ett år. Tvångsarbetare, som tidigare varit intagen i tvångsarbetsanstalt eller undergått frihetsstraff sammanlagt minst sex år, skall hållas i tvångsarbete intill dess grundad anledning finnes att antaga, att han efter frigivningen kommer att försörja sig på hederligt sätt samt även i övrigt föra ett arbetsamt och ordentligt liv.

Tvångsarbetsanstalterna kunna närmast jämföras med fängelser. Tvångsarbetare hålles dock i enrum endast, där synnerliga skäl därför föreligga. Arbetsanstalterna äro lindrigare inrättningar.

Såväl från arbetsanstalt som från tvångsarbetsanstalt kan villkorlig frigivning ega rum, från den föregående tidigast efter tre månader, från den senare tidigast efter ett år. Beslut härom fattas angående arbetsanstalter av socialministeriet och angående tvångsarbetsanstalter av justitsministeriet. Villkorligt frigiven från arbetsanstalt är under ett år och från tvångsarbetsanstalt under tre år underkastad lösdriveriövervakning. Beslut om återinsättande i anstalt fattas av förenämnda myndigheter.

De åtgärder, som enligt det föregående skola tillämpas å lösdrivare, bilda således ett system, med gradvis stegring, vilka dock för olika fall kunna tillämpas smidigt, utan att den strängaste påföljden, tvångsarbete, ovillkorligt skulle förutsätta att lindrigare medel först prövats.

Över vårdnämndens beslut, som angår ställande under lösdriveriövervakning, dess förlängande eller föreskrifter åt den övervakade, som inskränka hans frihet, får besvär

anföras hos landshövdingen, vars utslag är definitivt. I andra utslag av landshövdingen kan ändring sökas hos högsta förvaltningsdomstolen.

Av de kostnader, som betingas av lösdrivares vård i statens arbetsanstalter, skall vederbörande kommun ersätta staten $\frac{1}{3}$. Staten skall i sin tur ersätta kommunen $\frac{2}{3}$ av de kostnader, som betingas av lösdrivares vård i kommunal eller privat arbetsanstalt. För de kostnader kommunen har att ansvara för, kan kommunen söka ersättning av lösdrivare eller den, som är skyldig att draga försorg om honom.

Enligt lagen om kommunal vårdnämnd är den vidlyftiga samhällsvården i kommunen centraliserad hos denna nämnd. Enligt beslut av kommunens fullmäktige kan vårdnämnden fördelas på olika avdelningar för handläggande av ärenden angående fattigvård, (lagen av den 1 juni 1922) barnskydd, vård av lösdrivare, alkoholistvård eller annan samhällsvård. Avdelning kan indelas i sektioner. I det kommunala vårdreglementet, som fastställles av socialministeriet, bestämmes närmare, huru samhällsvården med beaktande av ortsförhållandena och i övrigt på ett ändamålsenligt sätt bör ordnas. Den allmänna ledningen och övervakningen av samhällsvården ankommer på socialministeriet och dessamma underlydande distriktsinspektörer.

Dessa vårdlagar för vilka här redogjorts, utgöra ett effektivt vapen i kampen mot associalt leverne i allmänhet. Man kan med tiden emotse, att genom deras inverkan även brottslighetskurvan kommer att sjunka betydligt.

A. P. Arvelo.